

Perde

– AhmetZeytinci · 09 Ekim 2014

Önce düşündüm bir tek bu işe sinir olan erkek ben miyim diye, sonra da duydum ki eş dost ve arkadaşlarımın arasında bu işe çok sinir olan benim gibi bir dolu insan varmış. Şimdi bu işi söylediğim zaman bayların "Tam da ağzımızdan aldın, hay ağzın bal yesin, biz de o işten çok sıkılıyorz." diyeceğini de duyar gibi oluyorum. Sıkı durun söylüyorum "Yıkılmış perdeleri kornişlere çıkarıp takma işi." işte bu iş her ne kadar mecburen yapılması gereken bir iş ise de beni sinir ediyor arkadaş. Sinir etmese zaten o işi gerçekleştirdikten sonra tutar da bu yazıyı yazar mıydım?

Perde ve korniş olayına girince bari birazcık da perde ve korniş çeşitlerine ve tarihine göz atalım isterseniz. Onlarca çeşit perde ve korniş var hanımların ve beylerin kullanımına sunulmaya hazır. Ahşap perdeler, dikey perdeler, Japon perdeler, katlamalı perdeler, Tül perdeler, balon perdeler, boncuk perdeler. Ayrıca korniş çeşitlerine de girersek, raylı korniş, esnek korniş, mobilyalı korniş gibi çeşitleri var. Devam edelim ve tarihine de kısaca değinelim. "Eski Mısır'da perde kullanımı yaygınmış. Antik Yunan ve Roma dönemlerinde, üzeri baskı resimli keten kumaşlardan, tapınak ve iç mekânların dekorasyonlarında yararlanılmış. Tarihsel kaynaklara göre pencere perdesi ilk kez Latinler tarafından kullanılmış. Ancak Orta Çağ'da dahil olmak üzere tüm bu süreçte pencereler, çok küçük boyutlarda tasarlanmış ve genellikle tahta kepenklerle kapatılmış. Günümüzde kullanılan vual sözcüğü, büyük tören alanlarında gösteri izlemeye gelen Romalıların güneşten korunmak için kullandıkları 'velum' adlı perde sisteminden geliyor. 6. yüzyıldan itibaren Bizans ve ona bağlı eyaletlerde ipek üretimi oldukça büyük boyutlara varmış. Bizans ipek dokumaları İstanbul ve Korint'te bulunan tezgâhlarda dokutulup kullanılırdı. Bu dönemde son derece renkli, desen ve kompozisyon açısından zengin kumaşlar üretilmiş. Bu süreçte perde anlayışında bugünde kullandığımız stor perdenin temelleri atılmış."

Ülkemizde ki gelişimini ve de tarihini kısaca inceleyecek olursak aşağıda ki bilgilere ulaşıyoruz... "Ülkemizde Osmanlı döneminde İtalya, Fransa ve Şam'dan kumaşlar getirilerek saraylarda kullanılmıştır. Geleneksel Anadolu evlerinde pencereler küçüktür Buldan bezi, Denizli bezi ve kanefçe işlemleri patiskalar kullanılmıştır. Cumhuriyet döneminde Bursa, Denizli, Uşak ve Adana kumaş ve dokumacılıkta gelişmiş. Ülkemizde üretilen her türlü kumaş, Atatürk tarafından kurulan Sümer Bank fabrikalarında halkımızın her türlü tekstil ve ev tekstil ihtiyaçları karşılanmıştır. Günümüzde ise ülkemiz perde sektöründe öncü konumdadır. Ülkemizde üretilen her türlü perde ve tekstil ürünü dünyanın her yerine satılmaktadır."

Ben bu yazıyı yazarken hanım da bir taraftan yazdıklarımı görüp bana dişlerini gıcırdatır gibi oluyor. Sanki içinden yüzüme karşı "İki üç tane perde taktın da kornişlere yani sen de dağları devirdim filan mı zannediyorsun kendini?" der gibi geliyor bana. Ben de ona içimden yüzüne karşı "Bu iş benim ne kadar sinir olduğum bir iş sen onu biliyor musun?" diyeceğim geliyor hep...

Düşünüyorum düşünüyorum başka böyle sinir olduğum ev işleri var mı diye, yok aklıma başka bir şey gelmiyor. Demek ki en sinir olduğum ev işleri sıralamasında perde takma çıkarma işi birinciliği uzun bir süre kimselere kaptırmayacak gibi...

Yıllar yıllar önce kulakları çınlasın Münir Özkul'un bir sanat programının sonunda seslendirdiği bir anekdot, bir tirat vardı bir çoğunuzda dinlemiştinizdir, hani sonunda "Perde" diye biten. Tabi ki o perdenin bizim anlattığımız perde ile bir ilişkisi yok ama yazıya güzellik katması açısından burada paylaşalım dedik. Aşağıda ki bu tirat Osmanlı döneminin unutulmaz aktörü Tomas Fasülyeciyan'a aittir bunu da bir dip not olarak verelim...

'Zaten aktör dediğin nedir ki?..

Oynarken varızdır, yok olunca da sesimiz o boş kubbede, bir hoş sada (seda) olarak kalır...

Olsa olsa eski program dergilerinde soluk birer hayal olur kalırız...

Göroorum hepimiz gardroba koşmaya hazırlanıyorsunuz...

Birazdan teatro bomboş kalacak...

Ama teatro işte o zaman yaşamaya başlar...

Çünkü Satenik'in bir şarkısı şu perdelerden birine takılı kalmıştır...

Benim bir tiradım şu pervaza sinmiştir...

Hiranuş'la Virjinya'nın bir diyalogu eski kostümlerin birinin yırtığına sığınmıştır...

İşte bu hatıralar, o sessizlikte saklandıkları yerden çıkar, bir fısıltı halinde yine sahneye dökülürler...

Artık kendimiz yoğuz...

Seyircilerimiz de kalmadı...

Ama repliklerimiz fısıldaşır dururlar sabaha kadar...

Gün ağırır, temizleyiciler gelir, replikler yerlerine kaçıtır...

Perde...!

Tomas Fasülyeciyan

İşte böyle dostlar ev de bir perde asma işinden nerelere nerelere geldik. Bu iş yapılacak mutlaka ya ben ya da benim oğlan tarafından. Biz de her şeyi çok problem mi yapıyoruz ne erkekler olarak? Kadınların sorumlulukları bizlerden daha ağır aslında. Sene de bir iki kere perde takı verin artık canım. Hepinize en derin sevgi ve saygılar...